

Memòria 2011

Servei d'Estudis i Prospectives en Polítiques de Salut (SEPPS)

Barcelona, 28 de març de 2012

Índex

Presentació del SEPPS	3
Memòria 2011	4
1. Generació de coneixement sustentat: projectes i cerca de fons	5
2. Divulgació de coneixement: presència en fòrums del sector nacionals i internacionals	7
3. Assessoria sobre recerca i política sanitària	9
4. Col·laboració inter-institucional: Universitats, xarxes i societats científiques	10
4.1. Beques CSC al Màster de Salut Pública de la Universitat Pompeu Fabra	10
4.2. Universitat Autònoma de Barcelona	11
4.3. Institut d'Estudis de la Salut	11
4.4 Participació en xarxes internacionals/nacionals	11
4.5 Formació de personal	12
Annexos	13

Presentació del SEPPS

La finalitat del Servei d'Estudis i Prospectives en Polítiques de Salut (SEPPS), unitat de recerca del CSC, és contribuir a reforçar el posicionament estratègic del CSC i els seus associats en el sector sanitari català, estatal i internacional, mitjançant la generació i divulgació de coneixement. Les seves línies d'acció corresponen als grans àmbits d'actuació del CSC: les polítiques de salut, i l'organització i gestió dels serveis de salut. Dins d'aquestes línies assessora sobre temes de recerca i política sanitària a la direcció del CSC i grups de treball; realitza recerca aplicada en col·laboració amb els associats i divulgació de coneixement; i col·labora amb el món universitari.

El SEPPS es va crear al 1996, i va rebre un nou impuls al 2004 quan es va incorporar la responsable de Recerca i Desenvolupament. Amb aquest canvi estratègic es va potenciar la recerca aplicada en àmbits clau pel CSC i els seus associats, poc analitzats fins aleshores. Es tractava de noves experiències de gestió que emergien amb força al sector, com ara la integració de serveis, o de nous fenòmens, com l'impacte de la immigració sobre el treball dels professionals sanitaris que no estaven rebent la suficient atenció per part de l'àmbit acadèmic i de recerca a Catalunya i Espanya.

Des de la posició privilegiada del CSC – pont d'enllaç entre la formulació de polítiques sanitàries i la provisió de serveis – el SEPPS desenvolupa un tipus de recerca que suposa la generació de nou coneixement que es tradueix directament en propostes de millora de l'organització dels serveis sanitaris i de polítiques sanitàries basades en l'evidència científica. Els destinataris directes són els centres associats, l'administració pública, la direcció del CSC i empreses del grup. Tot això, ha permès ampliar les línies de treball que es venien desenvolupant al SEPPS des de la seva creació i millorar els resultats obtinguts.

La consolidació de la trajectòria de recerca, desenvolupada en col·laboració amb entitats associades, es va concretar l'any 2009 amb el reconeixement com a *grup de recerca emergent* de Catalunya per la Comissió d'Ajuts de Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya (2009-SGR670). En els darrers anys el SEPPS s'ha convertit en un referent nacional i internacional en l'anàlisi de xarxes integrades de serveis de salut i l'avaluació qualitativa dels sistemes de salut. La projecció internacional de la unitat, gràcies a la publicació en revistes internacionals i desenvolupament de projectes de recerca a Amèrica Llatina, ha contribuït a que el CSC fos convidat a participar com a centre col·laborador de la Organització Panamericana de la Salut en el desenvolupament de xarxes integrades de serveis a la regió.

En l'àmbit de la difusió del coneixement, el SEPPS coordina la Comissió de Recerca Qualitativa del CSC; organitza i participa en sessions tècniques amb una àmplia participació de professionals del sector, seminaris i cursos a Catalunya, Madrid i Amèrica Llatina; i supervisa estudiants de màster, dins el conveni amb la UPF, així com estudiants de doctorat. Com a estratègia de divulgació dels resultats, el SEPPS també realitza presentacions a les organitzacions, centres sanitaris i institucions que participen en els estudis. A més a més, publica articles científics en revistes nacionals i internacionals; comunicacions a congressos nacionals i internacionals; llibres i capítols de llibres; informes tècnics; manuals, tesines i tesis.

L'objectiu del SEPPS no només consisteix en generar i difondre coneixement, sinó en desenvolupar eines d'avaluació per ser utilitzades per part dels proveïdors sanitaris i dels òrgans de planificació, compra i avaluació del sistema sanitari. En aquest àmbit, ha desenvolupat una eina per avaluar la continuïtat assistencial (CCAENA) des del punt de vista dels usuaris, i per mesurar l'equitat d'accés a l'atenció i les barreres a la utilització dels serveis sanitaris, i actualment, està elaborant un instrument per mesurar la coordinació assistencial des de el punt de vista dels serveis.

El SEPPS és una unitat petita i multidisciplinària conformada per professionals provinents de diferents àmbits de les ciències de la salut i socials, amb formació, experiències i habilitats complementàries de recerca qualitativa i quantitativa. La incorporació d'investigadors juniors i suport administratiu s'ha aconseguit mitjançant l'obtenció de fons de recerca de diferents organismes finançadors.

Memòria 2011

Introducció

La finalitat del SEPPS és contribuir a reforçar el posicionament estratègic del CSC i els seus associats en els sectors sanitaris català, estatal i internacional, mitjançant la generació i divulgació de coneixement. .

Durant aquest any i **en l'àmbit de la recerca**, el SEPPS ha continuat desenvolupant les seves línies d'investigació, que corresponen als àmbits d'actuació del CSC i prioritàries del sistema de salut. En la línia d'integració de serveis assistencials a Catalunya es destaca l'inici del projecte *"La relació entre la continuïtat i la coordinació entre nivells assistencials en diferents entorns sanitaris"*, que va rebre una subvenció de l'Institut de Salut Carlos III i es desenvolupa en col·laboració amb BSA, SSIBE, SAGESSA, Parc Sanitari Pere Virgili i l'ICS. Intenta respondre a les preguntes de recerca que els resultats del projecte finalitzat al 2010 varen plantejar. Entre d'altres, s'està elaborant un conjunt d'indicadors per mesurar la coordinació entre nivells assistencials, i que podria ser utilitzat per avaluar les OSIs. A Llatinoàmerica, s'ha avançat en l'anàlisi de les barreres d'accés a l'atenció en xarxes de serveis de salut en dos tipus de sistemes de salut, entre d'altres, mitjançant la implementació d'una enquesta a una mostra poblacional de 4000 usuaris potencials, en el marc de l'estudi *"Impacte sobre l'equitat d'accés i la eficiència de les Xarxes Integrades de Serveis de Salut a Colòmbia i Brasil"*.

En la línia d'atenció a la població immigrant, en el marc del projecte *"L'accés a l'atenció en salut adequada de la població immigrant des del punt de vista de les polítiques i dels agents implicats"*, amb una subvenció de 74.415€ de l'Institut de Salut Carlos III, i desenvolupat en col·laboració amb SSIBE i l'Escuela Andaluza de Salud Pública, s'han identificat els elements de les polítiques sanitàries estatals i de Catalunya i Andalusia dirigides a la població immigrant que poden influir en l'accés a l'atenció. També es va iniciar l'anàlisi dels elements que influeixen en l'accés a una atenció sanitària de qualitat de la població immigrant a Catalunya i Andalusia, amb entrevistes individuals al personal sanitari i usuaris immigrants.

En l'àmbit de difusió del coneixement, i en el marc del projecte de Desenvolupament de manuals de suport per a la implementació de xarxes integrades de serveis (RISS), realitzat per encàrrec de l'Organització Panamericana de la Salut (OPS), s'ha dirigit l'elaboració de tres guies i elaborat directament dues: *Orientació general per a la posada en marxa de RISS i Mecanismes de coordinació assistencial en les RISS*. La difusió de coneixement també s'ha realitzat a nivell nacional i internacional amb l'elaboració de 8 articles científics, 12 comunicacions a congressos, participació en seminaris, cursos de formació continuada, cursos de postgraus, la comissió de recerca qualitativa i, per dotzè any consecutiu, l'organització de les sessions tècniques que van atreure gran afluència de públic. Destaquem entre els articles: en *International Journal of Quality Health Care*. *What do we know about patients' perceptions of continuity of care?* i en *International Journal of Public Health*. *Health professional perceptions regarding healthcare provision to immigrants in Catalonia*.

Les activitats desenvolupades en l'últim any, es presenten d'acord amb les cinc grans línies d'actuació:

1. Recerca aplicada: projectes de recerca i cerca de fons
2. Divulgació del coneixement
3. Assessorament sobre temes de política sanitària i recerca i col·laboració amb d'altres projectes
4. Col·laboració amb el món universitari i institucions de recerca

1. Generació de coneixement sustentat: projectes i cerca de fons

Des de 2003 el SEPPS desenvolupa recerca aplicada en les línies de recerca obertes en àrees rellevants pel CSC i els seus associats, en col·laboració amb institucions i socis que comparteixen l'interès pels temes. A continuació es descriuen les línies de recerca, les activitats principals desenvolupades, els fons de finançament i les publicacions relacionades.

Les línies de recerca obertes són:

Integració de serveis de salut i accés a l'atenció. Aquesta línia pretén analitzar les organitzacions sanitàries integrades i el seu impacte sobre la continuïtat assistencial, l'eficiència i l'equitat del sistema de salut.

Immigració i salut. Amb l'objectiu d'analitzar l'accés i l'atenció a la salut de la població immigrant per millorar l'accés a una atenció sanitària adequada de la població immigrant i facilitar el treball dels professionals sanitaris.

Participació social en salut per determinar l'efectivitat de les polítiques que promouen la participació social en salut en millorar la qualitat dels serveis de salut.

Desenvolupament de mètodes qualitius aplicats en salut. Línia transversal de recerca.

a) Integració de serveis de salut i accés a l'atenció

El projecte **“La relació entre la continuïtat i la coordinació entre nivells assistencials en diferents entorns sanitaris”** que inicià al gener del 2011, dona continuïtat al projecte *“La continuïtat assistencial a diferents entorns sanitaris a Catalunya”*, finalitzat al 2010. L'objectiu és identificar els factors de la coordinació assistencial que es relacionen amb una millor continuïtat assistencial percebuda pel usuari.

El projecte es desenvolupa en col·laboració amb les institucions; BSA, SSIBE, SAGESSA, ICS i Parc Sanitari Pere Virgili. Les àrees d'estudi són: Girona ciutat, Baix Empordà i Ciutat Vella (Barcelona), finançat per l'Institut de Salut Carlos III amb una subvenció de 111.320€ (PI10/00348).

Durant aquest any, s'ha elaborat la guia d'entrevista a usuaris, basada en la cerca bibliogràfica i estudis previs; dissenyat el pla de contacte amb els entrevistats i contactat amb persones claus dins de les organitzacions. S'han realitzat les entrevistes de la primera àrea d'estudi, Baix Empordà, ja transcrits i analitzades preliminarment.

S'ha realitzat una cerca bibliogràfica en les principals bases de dades bibliogràfiques i les pàgines web de les principals organitzacions que treballen en l'avaluació de la qualitat assistencial. S'han preseleccionat un total de 45 indicadors de coordinació assistencial.

El projecte **“Impacte sobre l'equitat d'accés i la eficiència de les Xarxes Integrades de Serveis de Salut a Colòmbia i Brasil” Equity-LA**, finançat per la Comissió Europea: FP7 Health (SICA) amb una subvenció de 1.722.053€, va iniciar el seu tercer any, amb el CSC com a coordinador i l'Institut of Tropical Medicine, d'Amberes (Bèlgica); la Universidad el Rosario (Colòmbia) i; el Centro de Pesquisa Aggeu Magalhães; Instituto de Medicina Integral Prof. Fernando Figueira (Brasil). Les tasques realitzades han estat les següents:

S'ha avançat en l'anàlisi de les barreres d'accés a l'atenció en xarxes de serveis de salut en dos tipus de sistemes de salut diferents. S'ha desenvolupat un qüestionari per mesurar l'equitat de l'atenció, adaptat a les característiques de cada país i testat mitjançant dues proves pilot. S'ha aplicat a una mostra de 4000 potencials usuaris dels serveis de salut. S'ha fet la recollida de dades i l'anàlisi preliminar de l'estudi de casos a Brasil i Colòmbia i la revisió de registres per tal d'avaluar l'accés i coordinació assistencial des del punt de vista dels actors principals. S'ha desenvolupat un conjunt d'indicadors per avaluar la coordinació i qualitat (com a proxy de l'eficiència) de xarxes de serveis de salut integrats.

b) Immigració i salut

El projecte “**L'accés a l'atenció en salut adequada de la població immigrant des del punt de vista de les polítiques i dels agents implicats**” va entrar en el seu segon any de desenvolupament. En aquest projecte col·laboren SSIBE i l'Escuela Andaluza de Salud Pública i està finançat per l'Institut de Salud Carlos III amb una subvenció de 74.415 per entitat participant.

L'objectiu d'aquest projecte és analitzar les condicions que influeixen en l'accés a l'atenció en salut adequada de la població immigrant des de les polítiques de salut i dels agents principals per a contribuir a la seva millora. Durant el 2011 es va finalitzar l'anàlisi comparativa de les polítiques sanitàries estatals i autonòmiques, de Catalunya i Andalusia, dirigides a la població immigrant que poden influir en l'accés a l'atenció. Es va iniciar l'estudi qualitatiu mitjançant entrevistes individuals a personal sanitari i usuaris immigrants per analitzar, a partir de les seves percepcions i opinions, els elements que influeixen l'accés a l'atenció sanitària de qualitat de la població immigrant.

c) Mètodes i eines per al desenvolupament i avaluació dels serveis de salut.

S'ha desenvolupat, pilotat i aplicat un qüestionari per a l'anàlisi de l'equitat en la utilització del serveis de salut, en el marc del projecte Equity-LA.

S'ha elaborat i pilotat un conjunt d'indicadors per l'avaluació de la coordinació i qualitat de les xarxes de serveis de salut a Amèrica Llatina, en el marc del projecte “Coordinació i continuïtat”

S'ha elaborat un conjunt d'indicadors per a l'avaluació de la coordinació assistencial a Catalunya

S'han elaborat dos Manuals, en el marc el conveni amb l'Organització Panamericana de la Salut: “Orientació per a la posada en marxa de xarxes integrades de serveis de salut” i “Mecanismes de coordinació assistencial en xarxes integrades de serveis de salut”.

Cerca de fons de recerca

Finançament de recursos humans:

- Renovació de beca MAE Mutis de Irene Garcia, que participa en el projecte Equity-LA.
- 2 sol·licituds a l'Institut de Salud Carlos III per Ajudes Predoctorals de Formació en Investigació en Salut (PFIS) dintre de la convocatòria “*Contrates de tècnics de suport a la investigació en el SNS*”. Denegades.
- 1 sol·licitud a AGAUR per a la contractació del personal investigador novell (FI-DGR 2011). Denegada.
- 1 sol·licitud ajut per a la incorporació de personal de gestió de la recerca en organismes de recerca públics i privats i empreses de Catalunya - Connect-EU TALENT - Incorporació de gestors d'R+D+I. Denegada

Finançament de projectes de recerca:

Es va presentar una proposta a la Comissió Europea dintre de la convocatòria en salut del 7è Programa Marc, pel desenvolupament del projecte Equity-LA II “**L'impacte de distintes estratègies de integració a l'acompliment de les Xarxes Integrades de Serveis de Salut (RISS) a diferents sistemes de salut de Llatinoamèrica**”. Es va superar la primera fase d'avaluació, i es va presentar la proposta per extens a la segona fase. Aquest projecte estaria coordinat per l'equip del SEPPS amb la col·laboració dels equips d'investigadors dels països participants (Bèlgica, Colòmbia, Brasil, Xile, Argentina, Uruguai i Mèxic).

En l'àmbit nacional, es va presentar la **proposta de projecte de recerca** "La qualitat de l'atenció sanitària a la població immigrant. La visió dels actors implicats" a la convocatòria realitzada per l'àrea de recerca de l'Obra Social de la Caixa anomenada Recercaixa. Aquesta sol·licitud va ser denegada.

2. Divulgació de coneixement: presència en fòrums del sector nacionals i internacionals

Enguany s'han elaborat 10 articles per revistes internacionals; s'han presentat comunicacions a congressos internacionals (7) i nacionals (5); s'ha organitzat les sessions tècniques del Consorci. A més a més, s'ha fet difusió mitjançant la pàgina web del SEPPS, el butlletí, flash i la impartició de diversos cursos, mitjançant UCf o diverses universitats.

Articles elaborats i/o publicats (10)

J Clin Epidemiol. Aller MB, Vargas I, Vázquez ML. Available tools to comprehensively assess continuity of care from the patients' perspective. Letter to the Editor. J Clin Epidemiol. DOI: 10.1016/j.jclinepi.2011.11.009.

Gaceta Sanitaria. Vázquez ML, Vargas I, Nuño R, Toro N. Organizaciones sanitarias integradas y otros ejemplos de colaboración entre proveedores. Informe SESPAS 2012. Gac Sanit. 2012;26(S):94-101.

Int J Qual Health Care Waibel S, Henao D, Vargas I, Aller M, Vázquez ML. What do we know about patients' perceptions of continuity of care? A meta-synthesis of qualitative studies. Int J Qual Health Care 2012 Feb;24(1):39-48.

Health Policy Vázquez ML, Terraza-Núñez R, Vargas I, Rodríguez D, Lizana T. Health policies for migrant populations in three European countries: England, Italy and Spain. Health Policy 2011;101(1):70-78.

Int J Public Health Terraza-Núñez R, Vázquez ML, Vargas I, Lizana T. Health professional perceptions regarding healthcare provision to immigrants in Catalonia. Int J Public Health 2011; 56(5):549-557.

Terraza-Núñez R, Hernández S, Vargas I, Martínez JI, Bosch L, Pequeño S, López LA, Vázquez ML. Estrategias para la mejora del acceso a la atención de la población inmigrante en las políticas sanitarias. **Health Policy**

Vargas I, Vázquez ML, Unger JP, Mogollón-Pérez AS. Effects of managed care mechanisms on access to healthcare in Colombia: results from a qualitative study. En revisió a **Int. J. Health Services**

Medical Care.. Aller MB, Vargas I, Coderch J, Sánchez-Pérez I, Waibel S, Llopart JR, Ferran M, Colomé LL, Vázquez ML. Continuity of care between primary and outpatient specialised care in the Spanish public healthcare system: a comprehensive analysis of the patients' experiences. En revisió a **Medical Care**.

Aller MB, Vargas I, Coderch J, Sánchez-Pérez I, Waibel S, Llopart JR, Ferran M, Colomé LL, Vázquez ML. A comprehensive analysis of patients' perceptions of continuity of care and their associated factors. En revisió a **Journal for Quality in Health Care**.

Waibel S, Gusmão R, Henao D, Aller MB, Vargas I, Vázquez ML. Continuity of care in integrated healthcare networks of Catalonia from the perspective of patients with chronic obstructive pulmonary disease. En revisió a **Health Expectations**.

Ponències i comunicacions a congressos nacionals e internacionals (12)

4th European Public Health Conference. Public Health and Welfare-Welfare Development and Health (EUPHA). 10-12 novembre 2011 (Copenhagen)

Waibel S, Gusmão R, Henao D, Aller MB, Vargas I, Vázquez ML. How do users of integrated healthcare networks in Catalonia perceive continuity of care? A qualitative multiple-case study. Eur J Public Health. 2011; 21(s.1): 112.

Colomé JM, Aller MB, Vázquez ML, Waibel S, Vargas I. Differences in perception between the immigrant and native population regarding continuity between care levels in Catalonia. Eur J Public Health. 2011; 21(s.1): 112.

Aller MB, Vargas I, Waibel S, Sánchez-Pérez I, Coderch J, Llopart JR, Ferran M, Colomé LL, Vázquez ML. Which are (dis)continuity elements experienced by the Catalanian healthcare users? Eur J Public Health. 2011; 21(s.1): 111.

Aller MB, Vázquez ML, Waibel S, Sánchez-Pérez I, Coderch J, Llopart JR, Ferran M, Colomé LL, Vargas I. How do patients of the Catalan healthcare system perceive continuity of care?. Eur J Public Health 2011;21(S): 111.

7th European Congress on Tropical Medicine & International Health. 3-6 octubre 2011, Barcelona

García-Subirats I, Vargas I, Ferreira da Silva MR, Mogollón AS, de Paepe P, Unger JP, Vázquez ML. Equity of access to health care in the health systems of Colombia and Brazil. Eur J TM&IH 2011; 16(suppl.1): 345.

Terraza-Núñez R, S-Hernández S, Vázquez ML, López LA, Vargas I, Bosch L, Martínez JI, Pequeño S. Access to health care of immigrant population in public policies: comparative analysis. Eur J TM&IH 2011; 16(suppl.1): 342.

Terraza-Núñez R, S-Hernández S, Pequeño S, López LA, Vargas I, Bosch L, Vázquez ML, Martínez JI. Access to quality healthcare in Spain: the immigrants' voices. Eur J TM&IH 2011; 16(suppl.1): 345.

XXIX Reunión Científica de Sociedad Española de Epidemiología. Salud y equidad en todas las políticas (SEE-SESPAS). 6-8 octubre 2011, Madrid

Waibel S, Gusmão R, Henao D, Aller MB, Vargas I, Vázquez ML. Percepción de continuidad en pacientes EPOC en organizaciones sanitarias intergradadas de Cataluña. Gac Sanit. 2011; 25(Esp.Congr.2): 299-300.

Aller MB, Vázquez ML, Sánchez-Pérez I, Coderch J, Llopart JR, Ferran M, Colomé LL, Vargas I. ¿Cómo perciben la continuidad asistencial los pacientes del sistema sanitario catalán? Gac Sanit. 2011; 25(Esp.Congr.2): 298-299.

Aller MB, Vázquez ML, Sánchez-Pérez I, Coderch J, Llopart JR, Ferran M, Colomé LL, Vargas I. Elementos de discontinuidad experimentados por los usuarios de los servicios sanitarios. Gac Sanit. 2011; 25(Esp.Con.2): 295.

Pequeño S, Terraza-Núñez R, Vargas I, Vázquez ML. Adaptación y aplicación de un marco conceptual para el análisis de la atención sanitaria de calidad. 2011; 25(Esp.Congr.2): 183.

S-Hernández ,Terraza-Núñez R, López LA, Vázquez ML, Bosch L, Vargas I, Martínez JI, Pequeño S. Acceso a la atención sanitaria de población migrante en las políticas públicas: análisis comparado. 2011; 25(Esp.Con.2): 181.

X Encontro de Economia da Saúde: Desenvolvimento, Economia e Saúde

Paepe P, Vargas, I, Gusmão F, Ferreira MR, Mogollón A, Unger JP e Vázquez ML. Elaboração de guia para a análise de eficiência em redes de serviços de saúde na América Latina.

I International conference of equity in health. Colombia, Setembro 2011

De Paepe, Vargas I, Ribeiro de Gusmão-filho F, Ferreira da Silva R, Mogollón AS, Barragán AM, Rodríguez LF, Parrado D, García V, Unger JP y Vázquez ML. Efficiency evaluation instrument for Latin-American Integrated Health care Networks (IHN), analysis of two cases.

I International conference in health systems. Colòmbia Novembre 2011

Morales NS, Mogollón AS, García V, Rodríguez LF, Pinilla MV, Valencia SC, Vázquez ML, Vargas I, De Paepe P, Unger JP, Barragán AM, López SL. Configuración y características de las redes de servicios de salud en Colombia. Revista de la Universidad Industrial de Santander 2011; 43(1): 73-77.

Barragán AM, Mogollón AS, Vargas I, López SL, Morales NS, Pinilla MV, Rodríguez LF, Valencia SC, García V, Vázquez ML. Factores que dificultan la coordinación entre niveles asistenciales: un estudio de caso en Colombia. Revista de la Universidad Industrial de Santander 2011; 43(1): 77-79.

Mogollón AS, García V, Vargas I, López SL, Pinilla MV, Rodríguez LF, Unger JP, Valencia SC, Vázquez ML. Impacto del modelo de aseguramiento sobre la equidad de acceso a los servicios de salud en Colombia. Revista de la Universidad Industrial de Santander 2011; 43(1): 80-81.

Seminaris

Organització i coordinació de les sessions tècniques mensuals a la seu de CSC, amb una assistència sostinguda de professionals del món de la sanitat catalana, amb una assistència mitja de 40 assistents de mitjana. (taula 3)

Sessió de presentació dels resultats del projecte de recerca "La continuïtat assistencial a Catalunya. Instrument per a mesurar-la i primers resultats", va tenir lloc el 19 de gener a la seu del CSC.

Pàgina web del SEPPS

Mitjançant la pàgina web es fa divulgació de les publicacions i projectes que porta a terme el SEPPS (<http://www.consorci.org/accessos-directes/servei-destudis>)

Divulgació d'informació sobre cursos, congressos, jornades i seminaris mitjançant el flash, els butlletins i les comissions.

Impartició de cursos de formació continuada organitzats per la **Unió Consorci Formació**, pel CSC, per les seves empreses, entitats associades i altres institucions del sector sanitari català (IES) i en diversos Màsters de projecció nacional i internacional (UAB, ICEI).

3. Assessoria sobre recerca i política sanitària

Durant el 2011 s'ha donat suport a la direcció del CSC a la direcció, patronal, associats i empreses, amb el desenvolupament de la comissió qualitativa, proporció d'informació i assessoria i col·laboració amb diversos projectes del CSC.

- **Comissió de Recerca Qualitativa**

S'ha mantingut com un espai consolidat i de reunió pels centres associats i col·laboradors, que volen desenvolupar els seus coneixements i habilitats en recerca qualitativa. Enguany es van realitzar cinc sessions, amb una participació mitja de 15 persones, durant les quals es van presentar temes teòrics i projectes de recerca (taula 1, Annex).

Durant la darrera sessió es van posar en comú les idees de projectes de recerca desenvolupats pels membres de la Comissió, amb la finalitat de promoure la realització de projectes multicèntrics en àrees d'interès comú entre els centres associats.

- **Desenvolupament de Manuals de suport pel desenvolupament de xarxes integrades de serveis**

Durant l'any 2011 el SEPPS va continuar amb la direcció tècnica del projecte *Desenvolupament de Manuals de suport pel desenvolupament de xarxes integrades de serveis* (2010-2011) realitzat per encàrrec de l'Organització Panamericana de la Salut (OPS) a CSC. L'objectiu del projecte és elaborar manuals de suport, per a gestors i prestadors de serveis de salut, per a la implementació de les xarxes integrades de serveis de salut a Amèrica Llatina. Els manuals han estat elaborats per experts del tema al sector sanitari català i llatinoamericà. SEPPS es va encarregar de l'elaboració de dos dels manuals.

El SEPPS va coordinar el taller d'experts d'OPS, realitzat a la seu del CSC els dies 2 i 3 de març, per discutir el primer esborrany dels manuals i donar retroalimentació als autors.

- **Estudi d'opinió dels associats al CSC**

Durant el 2011 el SEPPS ha donat suport a la direcció del CSC pe al desenvolupament de l'estudi entre els associats. Es va col·laborar en l'elaboració d'un instrument per analitzar les opinions dels associats. Així com s'ha mantingut el suport a l'estudi.

- **Finançament capitatiu**

Durant el 2011 s'ha donat assessorament tècnic a la direcció del CSC, sobre l'Ordre de desenvolupament del capitatiu.

- **Suport bibliogràfic**

Proporció de suport bibliogràfic a alguns associats, direcció i a Consultoria i Gestió sobre fórmules de finançament capitatiu, coordinació, OSI, sistemes de salut d'altres països, etc.

- **CIS Cotxeres**

Desenvolupament d'una proposta de recerca (línea de base de continuïtat assistencial aplicant CCAENA adaptat) en resposta a la sol·licitud de suport per part de Sonia Pérez, directora d'APS de CIS cotxeres, sobre una proposta de recerca a realitzar amb la CAP d'urgències de la Vall d'Hebron. Es cerca finançament a través de l'IDIAP JORDI GOL, en la seva promoció de projectes de recerca conjunts entre serveis d'urgències i primària

- **ABS La Roca**

Durant el 2011 es va contactar amb ABS La Roca en resposta a la seva sol·licitud de donar suport a un projecte de recerca.

- **Grup de Treball d'Atenció Primària del CSC**

Participació en el Grup de treball d'Atenció Primària del CSC proporcionant suport metodològic a un nou projecte del Grup. L'objectiu és presentar una selecció d'estratègies dirigides a millorar la capacitat de resolució de l'atenció primària implementades als centres d'atenció primària de Catalunya.

- **Agència d'Informació, Avaluació i Qualitat en Salut (AIAQS)**

Presentació d'un pressupost sol·licitat per donar suport al desenvolupament d'un estudi sobre la introducció d'eines telemàtiques.

4. Col·laboració inter-institucional: Universitats, xarxes i societats científiques

4.1. Beques CSC al Màster de Salut Pública de la Universitat Pompeu Fabra

El CSC va establir un conveni amb la Universitat Pompeu Fabra per concedir beques a estudiants del Màster de Salut Pública, amb l'objectiu de promoure la formació en salut pública com a estratègia de recolzament a la gestió de serveis sanitaris. El SEPPS s'encarrega de mantenir la relació amb la Universitat Pompeu Fabra, la selecció i posterior supervisió del treball de recerca dels becaris. També participa ocasionalment en el tribunal d'avaluació de tesines.

Enguany, es va presentar la tesina: "La continuidad asistencial entre niveles de atención: diferencias en la percepción de la población inmigrante y autóctona. JM. Colomé (Directores: M. Aller, ML Vázquez).UPF 2011.

Es van seleccionar dues noves becàries per al Màster 2012-2013: Ana María Vélez, (llicenciada en Biologia) i Claudia Ortiz (llicenciada en Medicina), que durant els propers dos anys elaboraran les seves tesines. Ana María Vélez durà a terme un estudi de casos, descrivint el context i els elements interns de la coordinació assistencial en diferents entorns de salut a Catalunya (Girona i Ciutat Vella a Barcelona). Claudia Ortiz

validarà els indicadors de coordinació assistencial, en diferents entorns de salut a Catalunya (Baix Empordà, Girona i Ciutat Vella a Barcelona).

Col·laboració amb grups de recerca

Centro de Investigación en Salud Laboral (CISAL) de la UPF. Director F.G. Benavides, en l'àmbit de la salut i immigració.

Grup d'Investigació sobre Desigualtats en Salut (GREDS). Director Joan Benach, en l'àmbit de la participació i salut laboral.

4.2. Universitat Autònoma de Barcelona

En el marc del Conveni de col·laboració institucional acadèmica i científica entre la Universitat Autònoma de Barcelona i el Consorci de Salut i Social de Catalunya es desenvolupen activitats de docència en el Màsters en Salut Internacional.

4.3. Institut d'Estudis de la Salut

Participació en la formació del Diplomat de Sanitat, de l'Institut d'Estudis de la Salut, amb l'impartició de les classes de metodologia de recerca qualitativa.

4.4 Participació en xarxes internacionals/nacionals

Comissió Europea

El SEPPS va participar en la definició del Programa de treball en salut 2013 de la Comissió Europea del 7è Programa Marc, mitjançant una consulta realitzada pel representat a Espanya. Amb aquesta participació s'espera que la propera convocatòria inclogui finançament per a projectes de recerca relacionats amb les àrees d'interès del CSC i les línies de recerca del SEPPS.

Xarxa de recerca en Immigració i Salut, Estat Espanyol

El SEPPS participa, des del 2011, en la creació d'una nova xarxa de recerca, en la qual participen tots els equips de recerca de Barcelona interessats en l'àmbit de la immigració i la salut. Aquesta xarxa que es desenvoluparà en el marc del CIBERESP, es crea amb l'objectiu d'aglutinar experiències i esforços en recerca.

SESPAS/EUPHA

Hem elaborat un article invitat a l'informe SESPAS 2012, dedicat a l'atenció primària de salut.

ML Vázquez és vocal de relacions internacionals de la Junta SESPAS, i membre del Comitè científic internacional i del Consell Rector d'EUPHA (European Public Health Association).

MASCE

Promoguda per l'AECID, hi participen nombroses entitats relacionades amb la salut internacional. El SEPPS ha participat en les discussions sobre innovació, sobre la política europea de Salut Global i continua la seva participació a través del fòrum.

Red IDESAL

Membres d'aquesta xarxa en la qual hi participen institucions i individus interessats en el desenvolupament de sistemes públics de salut a Amèrica Llatina. Hi estan representats quasi tots els països de Amèrica Llatina i a nivell Europeu; Bèlgica i Espanya.

Grup de Recerca d'Amèrica i Àfrica Llatines en salut pública (GRAAL)

Participants d'aquest grup que promou la recerca i el desenvolupament de metodologia en salut a Amèrica Llatina, des de l'UAB. Hi participen entitats de nombrosos països de Amèrica Llatina.

4.5 Formació de personal

A més, amb l'objectiu de creixement i desenvolupament de l'equip, el SEPPS dóna suport a la formació del seu recursos humans, promovent la realització dels doctorats en les seves línies de recerca en els programes de Doctorat en Salut Pública i Metodologia de la Recerca Biomèdica. Universitat Autònoma de Barcelona i de la Universitat Pompeu Fabra. Com també ha donat suport a centres associats en aquest sentit.

Tesis en elaboració

Waibel S. Tesis: La continuidad entre niveles asistenciales en diferentes entornos sanitarios en Cataluña desde la perspectiva de los pacientes: un estudio cualitativo. (Directora: ML Vázquez). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.

Aller MB. Tesis: La continuïtat assistencial percebuda pels usuaris del sistema català de salut. (Directora: I. Vargas). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.

Garcia I. Tesis: Impacte en l'equitat d'accés i eficiència de les xarxes integrades de serveis de salut a Colòmbia i Brasil: Projecte Equity-LA. (Directores: ML Vázquez i C.Borrell) Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Beca: MAE-Mutis

Barragán A. "Analysis of equity of access and factors determining access to health care services in Bogotá and Soacha, Colombia" (Directores: ML Vázquez, Mogollón A.). Universitat Pompeu Fabra. Beca: ERACOL.

Pequeño S. Tesis: El acceso a la atención adecuada en salud de la población inmigrante en Cataluña. (Directora: ML Vázquez). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.

Henao D. Tesis: Coordinación asistencial y cultura organizativa en las organizaciones sanitarias integradas de Cataluña. (Directora: ML Vázquez). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.

Terraza R. Tesis: Atenció a la salut dels immigrants: de les polítiques a les necessitats percebudes pel personal responsable en la pràctica diària. (Directora: ML Vázquez). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.

Burón A. Tesis: Barreras de acceso a la atención de la población inmigrante en Catalunya (Directors: F Cots, ML Vázquez, X Castells). Universidad Autónoma de Barcelona.

Annexos

Taula 1. Activitats realitzades a la Comissió de Recerca Qualitativa

Data	Continguts	Responsable
19/02	Estudis de casos	Sina Waibel, SEPPS - CSC
	QUALIFAR. Barreres i facilitadors per a la comunicació i la col·laboració entre el metge d'Atenció Primària i el farmacèutic comunitari.	Maria Rubio, Parc Sanitari Sant Joan de Deu
28/04	Reflexivitat	Rafael Hernández Consorci Sanitari Integral
	L'accés a l'atenció en salut adequada de la població immigrant des del punt de vista de les polítiques estatals i autonòmiques	Rebeca Terraza, SEPPS - CSC
30/06	Complementarietat entre recerca qualitativa i la quantitativa	Diana Henao, SEPPS - CSC
	L'accés a l'atenció de qualitat en salut en la població immigrant a Catalunya	Sandra Pequeño, SEPPS - CSC
29/09	Observació	Marta Aller, SEPPS - CSC
01/12	Seminari de debat sobre els temes i els projectes de recerca per a 2012.	Tots els membres

Taula 2. Sessions tècniques del 2011

Data	Continguts	Responsable
19/01	La continuïtat assistencial a Catalunya. Instrument per a mesurar-la i primers resultats	Marta Aller, Ingrid Vargas, Diana Henao, M.Luïsa Vázquez, SEPPS - CSC
23/02	La idoneïtat de la prescripció de medicaments a Catalunya	Arantxa Català, l'Institut Català de la Salut
23/03	La qualitat en la prestació dels serveis socials i d'atenció a la dependència	Pilar Hilarión, Fundació Avedis Donabedian
27/04	L'impacte de la crisi sobre la salut	Lucia Artazcoz, Agència de Salut Pública de Barcelona
25/05	L'ètica en l'àmbit de la salut: la carta de drets i deures	Marc Antoni Broggi, Comitè de Bioètica de Catalunya i Angels Martínez, Dempeus per la sanitat
15/06	De la gestió de serveis a la gestió d'unitats clíniques	Francesc Moreu, expert en polítiques de salut
22/12	Comunicació interna dins les organitzacions sanitàries en temps de crisi	Maribel Pérez, Parc de Salut Mar; Joan M. Micó, Hospital de la Santa Creu i San Pau; Mònica Gómez, Corp.de Salut del Maresme i la Selva